

POSUDEK oponenta rigorózní práce

Téma práce: Péče o jmění dítěte a vyživovací povinnost k dítěti

Autor: Mgr. Václav Buřič

Oponent: JUDr. Josef Pelech, Ph.D.

1. Úvod

Podle příslušné vyhlášky děkana se státní rigorózní zkouškou, jejíž součástí je i obhajoba právě rigorózní práce, ověřuje, zda si uchazeč prohloubil teoretické znalosti získané předchozím vysokoškolským studiem, a tedy i současně získal schopnost samostatně vědecky pracovat, a to včetně adekvátní práce se zahraničními prameny, a v neposlední řadě, zda také umí aplikovat nabyté poznatky v praxi. Současně musí také uchazeč prokázat, že si osvojil základy metodologie vědecké práce. Ve vztahu k rigorózní práci pak musí uchazeč prokázat hlubší znalosti zpracovávané tematiky, předložit vlastní řešení zkoumaného problému a v neposlední řadě i prokázat, že má schopnost samostatně vědecky pracovat v daném oboru.

2. Obsahová a formální stránka rigorózní práce

Obsahem autorem předložené rigorózní práce je téma, které zasahuje jak do rodičovské odpovědnosti, tak i do vyživovací povinnosti. Autor si dané téma zvolil proto, neboť vidí úzkou souvislost mezi péčí o jmění dítěte a vyživovací povinností k dítěti. S ohledem na aktuální pracovní zařazení autora jako asistenta soudce na trestním úseku Krajského soudu v Plzni autor do rigorózní práce zařazuje i trestněprávní úhel pohledu na problematiku neplacení výživného. Byť se jedná o téma občanskoprávní, nelze autorovi tím, že zařadil do rigorózní práce i trestněprávní úhel pohledu, nic vytknout, ba naopak, přechod mezi jednotlivými právními odvětvími je nejenom potřebný a žádoucí, ale dle názoru oponenta i nutný.

Celkově lze konstatovat, že po obsahové a formální stránce rigorózní práce splňuje požadavky kladené na tento druh prací. Snad určitou výtkou může být, že dílčí shrnutí obsahuje výlučně podkapitola, jejímž obsahem je rozhodnutí soudu ve věcech rodičovské odpovědnosti. Dle názoru oponenta by bylo na místě, aby dílčím, byť mezitímním, shrnutím byla uzavřena každá kapitola textu. Dílčí shrnutí by v takovémto případě sloužilo jako východisko pro plynulý přechod mezi kapitolou péče o jmění dítěte a kapitolou vyživovací povinnost k dítěti. Popsané však autor částečně zhojuje v samotném závěru práce, který rozdělil do dvou částí, které téma rigorózní práce zrcadlí.

3. Struktura rigorózní práce

Práce je rozčleněna do 6 hlavních kapitol. Obsahem druhé kapitoly, která následuje po úvodní první kapitole, jejímž obsahem je úvod, je již jedna část jejího hlavního tématu, kterým je péče

o jmění dítěte. Po stručném popisu spektra obecných práv a povinností rodiče a dítěte a rodičovské odpovědnosti následují pasáže, které se věnují již péči o jmění dítěte. Třetí kapitola je zaměřena na druhou část jejího hlavního tématu, a to na vyživovací povinnost k dítěti. Poslední podkapitola této kapitoly se věnuje již zmíněnému trestněprávnímu úhlu pohledu, a to výživnému v trestním právu včetně účinné lítosti. Následuje organická a nezbytná součást každé rigorózní práce, kterou je závěr, dále cizojazyčné resumé a seznam pramenů.

Rigorózní práce neobsahuje seznam zkratk, ty primární jsou ale uvedeny hned v úvodní kapitole v poznámce pod čarou na straně 1 (o. z., ZOR), v poznámce pod čarou na straně 38 (insolvenční zákon) a dále v poznámce pod čarou na straně 101 (tr. zákoník).

4. Kvalita zpracování tématu a jeho originalita

Celkově lze konstatovat, že rigorózní práce je zpracována na požadované úrovni jak po stránce kvality, tak i originality. Autor sám v úvodu uvádí, že vyživovací povinnosti se věnoval již v práci diplomové, byť se jednalo o vyživovací povinnost předků a potomků. Dále, že při vypracování rigorózní práce aplikoval především metody komparace, interpretace a deskripce, a to nejenom při výkladu jednotlivých zákonných ustanovení, ale i soudní judikatury. V konsekvenci s použitými metodami oponent uzavírá, že k celkové koncepci a zpracování daného tématu se jeví uvedené metody jako vhodné, text rigorózní práce je jimi protknut. Autor je pečlivý, a to jak v pasážích věnujících se právní úpravě de lege lata, tak i de lege ferenda, kdy činí i poměrně zdařilé závěry [kupříkladu na stranách 29 a 30 (nedohoda rodičů o podstatných věcech při péči o jmění dítěte), dále na straně 49 (nárokování odměny rodičů za správu jmění) a 107 (trestání zanedbání povinné výživy)].

Některé pasáže by si však zasloužily zpřesnění. Tak kupříkladu na straně 46 autor uvádí, že *okamžik, kterým dojde k odevzdání spravovaného jmění, je buď nabytí zletilosti dítěte či jeho zplnoletnění soudem (nejdříve ve věku 16 let dítěte), tj. nabytí plné svéprávnosti*. Autor pod pojmem zplnoletnění soudem, nabytí plné svéprávnosti, má zřejmě na mysli přiznání svéprávnosti a uzavření manželství (§ 30 odst. 2 o. z.). Autor dále například neuvádí rozdíly v požadavcích na péči řádného hospodáře (viz strana 55 a násl.).

I exkurs do trestněprávní úpravy by si zasloužil doplnění. Autor v příslušné pasáži uvádí, že *v souladu se zásadami trestního práva je však třeba konstatovat, že by se přečin zanedbání povinné výživy neměl zneužívat resp. nadužívat. Trestní právo by mělo být opravdu poslední možností, jak povinného přimět k řádnému plnění jeho povinnosti*. Určitě by na tomto místě bylo vhodné právě a zejména zmínit a rozvést zásadu subsidiarity trestní represe zakotvenou v trestním zákoníku (§ 12 odst. 2 tr. zákoníku), která svým způsobem s civilním právem jako celkem v uvedených souvislostech zcela jistě souvisí.

5. Citační etika rigorózní práce

Citační etika je na požadované úrovni v intencích platné citační normy. Více poznámek pod čarou však není zarovnáno do bloku.

6. Jazyková kultura rigorózní práce

Jazyková kultura je na výborné úrovni. Autor pracuje jak s právními předpisy a důvodovou zprávou, tak i rozsáhlou judikaturou, kterou průběžně zasazuje do textu rigorózní práce. To jí dává i praktický rámeček, částečná aplikace právního jazyka rámeček odborný.

V neposlední řadě je třeba uvést, že autor pracoval i se zahraničními prameny, na které v textu, byť poskrovnu, odkazuje na stranách 7 a 8 (anglická knižní publikace, Children Act 1989 a francouzský Civil Code). Dle názoru oponenta měl autor pracovat s vícero zahraničními prameny, aby bezpochyby prokázal, že se v nich adekvátně orientuje a umí s nimi pracovat.

Trochu na škodu může být, že rigorózní práce obsahuje mnoho citací zákonných předpisů.

7. Závěr

Závěrem lze uvést, že vytyčeného cíle se autorovi dosáhnout podařilo. Autor rigorózní práce podává kvalitní komplexní rozbor recentní právní úpravy zkoumané problematiky, ukazuje na nedostatky, navrhuje řešení, a to včetně návrhů de lege ferenda.

Současně autor prokázal schopnost samostatné tvůrčí práce a znalost metodik ve smyslu příslušných požadavků. Autor prokázal i odpovídající znalosti zkoumané problematiky. Práce je určitě přínosem k dalšímu studiu.

Oponent práci doporučuje k obhajobě.

V Plzni dne 27. 9. 2019

JUDr. Josef Pelech, Ph.D.

